Bunătatea, iertarea, dreptatea şi binefacerea sînt datorii pentru toţi. (Carlo Osvaldo Goldoni)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
4 octombrie
2013
Anul XII
nr. 37 (488)
8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Procurorii moldoveni s-au întîlnit la Bishkek cu colegii lor din CSI pag. 3

Abordări privind asigurarea respectării principiului supremaţiei legii şi statului de drept în ţările membre ale ONU pag. 4

Consolidarea eforturilor întru asigurarea drepturilor copilului pag. 5

Republica Moldova este sprijinită de SUA şi Italia în aspiraţiile sale europene

Premierul Iurie Leancă s-a arătat mulţumit de rezultatele vizitelor oficiale efectuate, recent, în Statele Unite ale Americii şi Italia. Prim-ministrul a avut întrevederi cu mai mulţi demnitari, dar şi cu moldovenii din diasporă.

La New York, prim-ministrul moldovean a participat la Adunarea Generală a ONU, unde a ţinut un discurs despre dezvoltarea economică a Republicii Moldova, securitatea energetică, drepturile omului şi reglementarea transnistreană.

Totodată, Iurie Leancă a discutat cu preşedintele Consiliului European Herman Van Rompuy, şi Înaltul reprezentant pentru politică externă şi de securitate Catherine Ashton.

De asemenea, premierul a calificat drept foarte importantă întîlnirea sa cu preşedintele Lituaniei în contextul apropiatului Summit al Parteneriatului Estic de la Vilnius.

În Italia, şeful Executivului a participat la Forumul investiţional moldo-italian al oamenilor de afaceri şi s-a întîlnit cu diaspora moldovenească din Verona, Veneţia şi Padova.

Menţionăm că vizitele în SUA şi Italia au fost efectuate în perioada 24-29 septembrie.

Adunarea a V-a generală a Forumului Societăţii Civile al Parteneriatului Estic are loc la Chişinău pe 4 şi 5 octombrie

Adunarea a V-a generală a Forumului Societăţii Civile al Parteneriatului Estic are loc în zilele de 4-5 octombrie la Chişinău.

Potrivit organizatorilor, la forum participă circa 200 de reprezentanţi ai organizaţiilor societăţii civile din Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Georgia, Moldova, Ucraina şi Uniunea Europeană.

Viitorul Parteneriatului Estic şi dezvoltarea regiunii în ansamblu va constitui subiectul la care, în cadrul forumului, se vor referi Stefan Fule, comisarul european pentru extindere şi politica de vecinătate; Linas Linkevicius, ministrul Afacerilor Externe al Republicii Lituania; Maia Panjikidze, ministrul Afacerilor Externe al Georgiei; Natalia Gherman, ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova; Borys Tarasyuk, copreşedintele Adunării Parlamentare Euronest; Krzysztof Bobiński, copreşedinte al Comitetului de supraveghere al FSC al PaE.

Reuniunea are loc la Palatul Republicii. Participanţii vor examina realizările în domeniul parteneriatului şi se vor referi la perspectivele de contribuţie la succesul programului ale fiecărei societăţi civile.

Forumul a fost constituit în 2009, în scopul stabilirii relaţiilor între organizaţiile societăţii civile din ţările membre ale Parteneriatului Estic şi susţinerii dialogului cu instituţiile guvernamentale. Acesta îşi propune să contribuie la schimbul de informaţii şi experienţa acumulată de ţările membre în activitatea lor pentru transformare, reforme şi modernizare.

„Washington Post”: Alegerea europeană a Republicii Moldova este curajoasă

„Timp de peste două decenii după prăbuşirea Uniunii Sovietice, noul stat independent Republica Moldova a fost considerat în Occident un caz cu o guvernare dezaxată, condusă de un Partid al Comuniştilor nereformat. La fel, mica ţară a devenit cunoscută în special pentru traficul de organe şi femei. Transformarea unei mici ţări este una dintre poveştile de succes remarcabile ale Europei”, scrie publicaţia „The Washington Post”.

Acum, cu o democraţie liberală, cu o economie în creştere, Republica Moldova se află la un pas de parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

Spre deosebire de Armenia, Republica Moldova, Ucraina şi Georgia se ţin ferm pe poziţii, declarînd că vor continua calea europeană şi vor semna Acordul de Asociere la Summitul din noiembrie. „Alegerea este una curajoasă pentru toate cele trei guverne”, conchide autorul articolului.

Flash

Primarul nu mai vrea terase în Capitală: „Nu mai eliberăm nici o autorizaţie”

Primarul nu mai vrea terase în Capitală. Acesta a emis o dispoziţie prin care interzice eliberarea autorizaţiilor pentru astfel de obiective.

Dorin Chirtoacă, primarul Chişinăului: „Ei cer autorizaţie pentru terase, după care fac construcţii cu două sau trei etaje şi se extind pe trotuar. Vă atenţionez că nu mai eliberăm nici o autorizaţie”.

De acum încolo, agenţii economici, care vor dori să deschidă terase, vor depune o cerere la Primărie. În cazul în care vor primi acceptul, vor plăti o taxă, însă nu vor intra în posesia terenului. Anterior autorizaţiile pentru terase erau eliberate de Primărie prin decizia Consiliului Municipal.

Copiii moldovenilor aflaţi în Rusia riscă să nu fie primiţi la şcoală

Autorităţile ruse intenţionează să restricţioneze accesul în şcoli şi grădiniţe al copiilor imigranţilor, susţin reprezentanţe a diasporei moldoveneşti de la Moscova.

Potrivit unui comunicat de presă al Congresului diasporei moldoveneşti din Federaţia Rusă, deputatul Dumei ruseşti Alexei Juravliov a declarat că este necesară o modificare a Legii cu privire la educaţie, astfel încît copiii imigranţilor să fie acceptaţi la şcoală sau grădiniţă doar dacă părinţii acestora au mai bine de un an de cînd sînt plătitori de impozite în Federaţia Rusă.

Declaraţia lui A. Juravliov a fost dur criticată de Alexandr Calinin, membru al Consiliului naţionalităţilor din cadrul primăriei regiunii Moscova. Acesta intenţionează să se adreseze cu o plîngere la Consiliul pentru relaţii internaţionale de pe lîngă preşedintele Federaţiei Ruse.

„Este inacceptabil să se acţioneze de o asemenea manieră în acest domeniu. Este o lovitură pentru Strategia de stat privind politica naţionalităţilor. Scopul acestei strategii este de a asigura egalitatea drepturilor şi libertăţilor indiferent de rasă, naţionalitate şi limbă de comunicare”, susţine A. Calinin.

Moldovenii vor putea procura legal muzică online

O librărie online, împreună cu o casă de muzică, a creat în Republica Moldova o platformă de muzică online, unde toţi vor putea să cumpere, în mod legal, un album sau o piesă muzicală.

Platforma conţine albumuri de muzică a diverşilor interpreţi, clipuri video. De aici, de asemenea, se va putea descărca orice informaţie. Un CD în format digital, cu o calitate înaltă a sunetului, costă 39 de lei, iar o piesă - 4 lei.

Directorul librăriei online Ion Bargan consideră că „lansarea platformei de muzică este o evoluţie firească a librăriei online, deoarece conţinutul muzical se încadrează perfect în preferinţele iubitorilor de cărţi şi reviste.

Directorul general al casei de muzică Vlad Costandoi crede că „prima platformă online de muzică este un proiect necesar şi util pentru piaţa de muzică din Republica Moldova”.

„Este un proiect, care oferă actorilor din industria muzicală locală o altă formă de promovare a creaţiilor proprii”, a spus el.

Moldova are slogan turistic: „Hospitality. Tradition. Mystery”

Moldova are slogan turistic. Este vorba despre „Hospitality. Tradition. Mystery” (Ospitalitate. Tradiţie. Mister). Acesta a fost ales de către Agenţia Turismului.

Consilierul directorului agenţiei Irina Madan a declarat că autorul este o femeie din Chişinău, care a fost premiată cu o cină într-un hotel din Capitală.

Sloganul a fost selectat de către specialiştii Agenţiei Turismului, împreună cu reprezentanţii societăţii civile. În prima jumătate a anului, Moldova a fost vizitată de către 5 mii de turişti.

Banca de Economii va păstra trezoreria statului

Trezoreria Republicii Moldova va fi păstrată încă doi ani la Banca de Economii (BEM). Instituţia bancară a primit acest drept în cadrul unei licitaţii în 2012, pentru o perioadă de 3 ani.

Ministrul Finanţelor Anatol Arapu a comunicat, în cadrul unor audieri la Comisia parlamentară economie, buget şi finanţe, că pachetul de acţiuni deţinut de stat în această bancă nu influenţează rezultatele licitaţiei şi după ce expiră termenul prevăzut în contractul cu BEM, oricare altă bancă ar putea să păstreze trezoreria statului. Anatol Arapu a mai spus că în Banca de Economii banii nu sînt ţinuţi în cont permanent, ci sînt puşi în circulaţie.

Banca de Economii a avut nevoie de o emisiune suplimentară de acţiuni pentru a depăşi impasul economic în care s-a pomenit. Statul nu a subscris la aceasta, astfel cota de acţiuni i-a scăzut de la 56% la 33,3%.

Bugetul tribunalelor din Moldova este de 20 de ori mai mic decît media în ţările europene

„Aştept din partea autorităţilor moldovene să conducă în aşa fel reforma justiţiei aflată în derulare în Republica Moldova, încît cetăţenii moldoveni să aibă la dispoziţie un sistem juridic independent şi imparţial, capabil să îmbunătăţească protecţia drepturilor omului”, este declaraţia Comisarului pentru drepturile omului de pe lîngă Consiliul Europei Nils Muižnieks, la lansarea recentă a raportului privind situaţia drepturilor omului în Republica Moldova.

Raportul cuprinde însemnările făcute de comisar în timpul vizitei de lucru efectuate la începutul lunii martie a acestui an. Comisarul este de părere, de pildă, că strategia de reformare a sectorului juridic pentru perioada 2011-2016, deşi e un angajament notabil al autorităţilor, suferă la capitolul finanţare.

„Bugetul tribunalelor moldovene este de 20 de ori mai mic decît media în statele membre ale Consiliului Europei. În plus judecătorii nu se bucură de protecţia corespunzătoare împotriva presiunilor politice”, atrage atenţia Comisarul, care recomandă abrogarea perioadei de probă a judecătorilor de 5 ani ca şi cea a dispoziţiilor care permit, în anumite condiţii, concedierea sau aplicarea măsurilor disciplinare unui judecător.

Instituţia procurorului general e prea politizată, este de părere Comisarul Muižnieks. El recomandă autorităţilor să stabilească proceduri de selecţie a procurorului general bazate pe obiective şi merit.

Un alt subiect de îngrjorare: impunitatea. Nepedepsirea poliţiştilor pentru că au torturat sau au batjocorit deţinuţi sau oameni asupra cărora planează doar o bănuială, rămîne o problemă serioasă în Moldova, remarcă Comisarul pentru drepturile omului în raportul său.

„Investigaţiile unor cazuri ca acestea sînt adesea superficiale şi sfîrşesc prin neînceperea urmăririi penale. Un exemplu ar fi felul în care s-au investigat evenimentele din aprilie 2009. Este regretabil că toate sentinţele de acuzare împotriva ofiţerilor de poliţie care au torturat demostranţi atunci au fost suspendate de tribunale”.

Autorităţile ar trebui să combată orice cultură instituţională care întăreşte climatul de impunitate, inclusiv prin investigarea serioasă a tuturor plîngerilor de tortură aplicate de lucrătorii legii, adoptînd o politică de toleranţă zero împotriva violării drepturilor omului, mai scrie comisarul în raportul său.

Pentru o bună implementare a planului de acţiuni 2011-2014, comisarul a recomandat o finanţare corespunzătoare bazată pe o planificare corespunzătoare în care cele mai vulnerabile grupuri să aibă prioritate. În acest sens, este nevoie ca moldovenii să aibă acces la un avocat al poporului independent şi care să lucreze eficient.

Şi, nu în ultimul rînd, comisarul face apel la clasa politică să întărească legislaţia anti-discriminare şi să se asigurare de aplicarea acesteia cu eficacitate în practică.

Comisarul cere Guvernului ratificarea Protocolului anti-discriminare la Convenţia Europeană (anti-discrimination Protocol to the European Convention) şi admiterea plîngerilor colective sub Carta Europeană pentru Drepturi Sociale (European Social Charter) pentru o mai bună protecţie a drepturilor sociale.

Locurile bugetare vor fi redistribuite în fiecare an studenţilor cu cele mai bune reuşite

Concursul locurilor cu finanţare bugetară se va desfăşura începînd din 2014, în baza unui regulament special, elaborat de Ministerul Educaţiei. Locurile cu finanţare bugetară vor fi scoase la concurs în fiecare an, după sesiunea de vară.

Potrivit viceministrului Educaţiei Loretta Handrabura, regulamentul stipulează modul şi condiţiile de organizare a concursului în universităţile de stat, cu excepţia unei instituţii de învăţămînt superior care se află în subordinea Ministerului Afacerilor Interne. „Toate universităţile sînt obligate să organizeze în fiecare an un concurs pentru locurile cu finanţare bugetară, începînd cu vara anului 2014”, a menţionat viceministrul.

Regulamentul vizează studenţii admişi la studii la ciclul I – studii superioare de licenţă, studii superioare integrate şi în învăţămîntul medical şi farmaceutic în sesiunea de admitere 2013 şi următoarele sesiuni.

Documentul stabileşte că bursele de stat vor fi acordate studenţilor care vor avea cele mai bune rezultate la sesiuni.

Pentru asigurarea echităţii sociale, regulamentul dat prevede şi reglementări specifice pentru studenţii orfani, studenţii rămaşi fără îngrijirea părinţilor şi persoanele cu dizabilitate severă şi accentuată, care îşi păstrează statutul de studenţi bugetari pe întreaga perioadă a studiilor.

Expert: Deprecierea leului va provoca scumpiri

Moneda europeană loveşte din nou. Leul moldovenesc s-a devalorizat cu aproape 1 leu şi 50 de bani, de la începutul acestui an şi a stabilit un nou record negativ. Este cel mai mare curs din ultimii aproape trei ani.

Recordul de pe piaţa valutară, privind raportul dintre euro şi leu, a fost anticipat. Unii experţi susţin în continuare că slăbirea monedei naţionale a fost pusă la cale cu participarea Băncii Naţionale, pentru a-i favoriza pe unii exportatori.

„După cum am prevăzut încă în luna august, prognozele se realizează totalmente. Banca Naţională face o aventură foarte periculoasă legată de cursul de schimb al leului. Reducerea de mai departe a leului va conduce la creşterea preţurilor la toate serviciile şi produsele”, afirmă expertul economic Gheorghe Costandachi.

Totuşi, există şi păreri care vin să susţină politica Băncii Naţionale.

„Ceea ce se întîmplă este, de fapt, o depreciere controlată, planificată de către Banca Naţională, probabil pentru a mai ajuta Guvernul să adune nişte bani suplimentari la bugetul de stat, pe de altă parte, avantajează exportatorii care încasează sume mai mari. Cred că spre sfîrşitul anului lucrurile se vor normaliza şi vom reveni la nivelul de 17 lei”, a precizat expertul economic Andrei Crigan.

Amintim că anterior, guvernatorul Dorin Drăguţanu a recunoscut că, scumpirea monedei euro şi deprecierea leului moldovenesc sînt provocate intenţionat de Banca Naţională, pentru a-i favoriza pe agenţii economici exportatori, dar şi pentru a menţine o creştere stabilă a preţurilor la produsele de larg consum.

În Moldova ar putea apărea trei agenţii care ar monitoriza situaţia mediului

În Republica Moldova ar putea să apară trei agenţii de mediu. Cel puţin acesta este unul dintre punctele de pe agenda strategiei, conţinutul căreia a fost făcut public în cadrul unei conferinţe de presă de către ministrul Gheorghe Şalaru.

Astfel, demnitarul a menţionat că necesitatea elaborării Strategiei mediului 2013-2023 este dictată atît de ajustarea la standardele europene din domeniu, cît şi de problemele interne existente privind monitorizarea situaţiei mediului. „Se presupune crearea a trei agenţii: de Centru, de Nord şi de Sud. Avem autoritate publică centrală de mediu, care elaborează programe, dar nu-i avem pe cei care le-ar implementa. Este important să apară ca servicii descentralizate, în cadrul autorităţilor publice locale, măcar cîte o secţie, cu vreo 4-5 oameni, care s-ar preocupa de protecţia mediului”, a declarat Gheorghe Şalaru.

Totodată, potrivit strategiei, se planifică crearea (la Bălţi şi la Chişinău) a două staţii de prelucrare mecanico-biologică a deşeurilor. De asemenea, va fi creată o agenţie a substanţelor chimice. „Aceasta va monitoriza mişcarea substanţelor chimice de la producător sau importator pînă la nimicirea resturilor”, a precizat ministrul.

Strategia mai prevede trecerea Agenţiei de Stat „Moldsilva” în subordinea Ministerului Mediului. „În cadrul ministerului avem Direcţia Resurse Naturale şi Biodiversitate, care va elabora politici şi programe. „Moldsilva” le va implementa, iar Inspectoratul Ecologic va monitoriza îndeplinirea acestora”, a precizat Şalaru.

Menţionăm că, Strategia Mediului 2013-2023 este elaborată conform Programului de activitate a Guvernului pentru 2013-2014.

Ministerul Mediului va propune documentul pentru discuţii Executivului în luna noiembrie curent.

Procurorii moldoveni s-au întîlnit la Bishkek cu colegii lor din CSI

O delegaţie a Procuraturii Republicii Moldova, condusă de prim-adjunctul procurorului general Andrei Pântea, a participat, recent, la şedinţa ordinară a Consiliului Coordonator al Procurorilor Generali (CCPG) ai ţărilor Comunităţii Statelor Independente (CSI), care s-a desfăşurat la Bishkek, Kîrgîzstan.

Reuniunile de acest gen se desfăşoară anual, în cadrul lor fiind puse în discuţie diverse subiecte de interes: îndeplinirea programelor interstatale de combatere a criminalităţii, lupta împotriva terorismului, corupţiei, traficului de droguri, traficului de fiinţe umane şi migraţiei ilegale.

La şedinţa din Bishkek a fost discutată practica procurorilor din CSI în ceea ce priveşte combaterea torturii şi posibilitatea elaborării, în conformitate cu practica CEDO, a unor reguli-tip de examinare a plîngerilor victimelor torturii. Concomitent, participanţii au vorbit şi despre rezultatele aplicării programelor interstatale pentru anii 2011-2013 privind interacţiunea dintre procurori în eforturile lor comune de combatere a traficului ilicit de droguri, în scopul dezvoltării unui cadru legal internaţional de cooperare şi armonizare a legislaţiilor din spaţiul CSI.

La reuniune au fost abordate şi alte subiecte relevante, fiind adoptate mai multe hotărîri, menite să promoveze cooperarea şi experienţa comună a procurorilor din spaţiul CSI. Următoarea întrunire a Consiliului Coordonator al Procurorilor Generali ai ţărilor CSI va avea loc în anul 2014, în oraşul Duşanbe, Tadjikistan.

Precizăm că, Consiliul Coordonator al Procurorilor Generali ai ţărilor CSI a fost creat pe 7 decembrie 1995 şi are drept scop organizarea interacţiunii dintre procurori din ţările CSI în combaterea criminalităţii, prevenirea încălcărilor de lege şi apărarea drepturilor cetăţenilor.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în vizorul Consiliului Europei

Într-un stat cu vădite aspiraţii de integrare europeană, precum este Republica Moldova, respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului devine imperios necesară. Aceasta implică consolidarea tuturor eforturilor şi capacităţilor, astfel încît orice cetăţean, indiferent de statutul său, să se simtă protejat, iar proiectele iniţiate în scopul respectiv sînt mai mult decît binevenite.

În aria acestor preocupări se înscrie şi programul comun al Consiliului Europei şi al Uniunii Europene „Consolidarea capacităţii avocaţilor şi activiştilor pentru drepturile omului pentru aplicarea pe plan naţional a Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului şi a Cartei Sociale Europene (Revizuite)". În cadrul proiectului vizat, Oficiul Consiliului Europei din Republica Moldova, în parteneriat cu Uniunea Avocaţilor, a organizat, pe data de 30 septembrie curent, un seminar cu genericul „Procedura Curţii Europene pentru Drepturile Omului: admisibilitatea plîngerilor în lumina recentelor reforme şi schimbările inevitabile ale procedurii". La eveniment au participat, reprezentanţi ai autorităţilor publice, avocaţi, parajurişti, membri ai societăţii civile şi alţi activişti din domeniu.

În alocuţiunea de deschidere a întrunirii, Ruslan Grebencea, coordonator de program, Oficiul Consiliului Europei în Republica Moldova, făcînd o scurtă prezentare a proiectului, a subliniat că principalele priorităţi ale acestuia constau în acordarea asistenţei avocaţilor, precum şi altor activişti antrenaţi în apărarea drepturilor omului, întru aplicarea pe plan naţional a Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului şi a Cartei Sociale Europene Revizuite.

La fel, o altă prioritate, potrivit lui R. Grebencea, ţine de selectarea unui grup de formatori, din 30 de persoane, care vor audia un curs de sesiuni de formare a formatorilor pe parcursul a trei luni de zile (octombrie, noiembrie, decembrie). Ulterior, dintre acestea va fi selectat un grup mai restrîns de persoane, care, începînd cu luna ianuarie 2014, vor preda lecţii de instruire colegilor lor de breaslă (avocaţi, parajurişti, activişti din domeniul drepturilor omului etc.).

În paralel cu desfăşurarea seminarelor cascadă, pe parcursul anilor 2014-2015, periodic, vor fi organizate seminare tematice care se vor axa pe anumite subiecte, ce vor fi abordate profund pe parcursul derulării programului.

În acelaşi context, Ghenadie Barbă, şef adjunct al Oficiului Consiliului Europei în Republica Moldova a menţionat că subiectul seminarului în cauză se face important din mai multe considerente. În primul rînd este vorba de problematica încălcării şi protejării drepturilor omului în statul nostru, care se află pe agenda Consiliului Europei. În context, sursa citată a remarcat că în anul precedent, din cele 27 de hotărîri pronunţate de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, împotriva Moldovei, în 25 de cauze au fost constatate violări ale drepturilor omului. Astfel, rata încălcărilor drepturilor cetăţeanului este destul de ridicată, avînd în vedere şi numărul mare de cereri ce revine pe cap de locuitor.

„Pe de altă parte, procedura CEDO evoluează, de aceea apare necesitatea de a informa specialiştii din sistem, şi acest seminar vine să completeze această lacună", a mai adăugat Ghenadie Barbă.

În altă ordine de idei, şeful adjunct al Consiliului Europei în Moldova a ţinut să evidenţieze rolul important pentru ţara noastră, ce îi revine acestei structuri, relevînd că „Oficiul Consiliului Europei la Chişinău lucrează în trei domenii prioritare, precum: democraţie, drepturile omului, şi supremaţia legii. În funcţie de acestea, activitatea oficiului este divizată pe două dimensiuni: partea dialogului politic şi monitorizarea situaţiei interne în Republica Moldova; şi susţinerea prin proiecte de asistenţă tehnică. Prin urmare, neajunsurile care se constată în procedurile de monitorizare sînt completate de programele de asistenţă tehnică, iar proiectul susmenţionat este un exemplu în acest sens".

Cît priveşte monitorizarea pe care o face Consiliul Europei, Ghenadie Barbă a precizat că, la moment, ţara noastră se află încă sub acest proces al APCE (Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei). Este vorba de o procedură care este în vigoare pentru statele care nu şi-au îndeplinit în totalitate angajamentele asumate. Din această cauză, Moldova este vizitată sistematic, cam o dată la jumătate de an, de către raportorii APCE care vin să evalueze situaţia la capitolul onorarea angajamentelor.

„Recent, a fost emisă o decizie a Consiliului de monitorizare prin care sînt scoase în evidenţă domeniile în care Republica Moldova mai are de progresat. În acest sens pot fi menţionate reforma justiţiei, reforma procuraturii, eradicarea corupţiei, sprijinul mai intens în implementarea planului de acţiuni privind drepturile omului, şi a planului referitor la protecţia drepturilor populaţiei de etnie romă, sprijinul în ceea ce priveşte implementarea legii nediscriminare şi a consiliului din domeniu.

La fel, mai există probleme depistate anterior, şi care se menţin, Consiliul Europei făcînd apel de mai multe ori la autorităţile Republicii Moldova să purceadă la modificarea Constituţiei, în mod prioritar a prevederilor care au generat tergiversarea alegerii preşedintelui ţării – recomandare care încă nu a fost îndeplinită.

Totodată, îngrijorări majore apar şi în legătură cu tentativa legislativă de schimbare a judecătorilor Curţii Constituţionale; adoptarea legilor printr-o procedură rapidă, fără consultări prealabile cu societatea civilă etc. Toate aceste chestiuni stîrnesc îngrijorări cu atît mai mult, cu cît statul nostru se apropie de sfîrşitul procesului de monitorizare. Ţinînd cont de situaţia creată, pe viitor, preconizăm să venim cu proiecte de asistenţă tehnică, pentru a acorda ajutor Republicii Moldova întru soluţionarea problemelor enunţate", a conchis Ghenadie Barbă.

Discuţiile participanţilor la masa rotundă s-au axat în special pe reformele recente care s-au făcut, dar şi cele care urmează a fi efectuate în procedura Curţii Europene pentru Drepturile Omului, precum şi impactul acestora asupra legislaţiei şi practicii judiciare din Republica Moldova. De asemenea, a fost făcută o prezentare introductivă, în scopul popularizării Cărţii Sociale Europene Revizuite, care reprezintă un document mai puţin aplicat de către profesioniştii din domeniu din ţara noastră, susţin experţii.

Alte teme discutate în cadrul seminarului au fost: cele mai actuale provocări în domeniul asigurării drepturilor omului în Republica Moldova, neajunsurile cadrului legislativ, precum şi cele mai stringente şi aşteptate schimbări în această privinţă din punctul de vedere al comunităţii profesioniştilor care acordă asistenţă juridică populaţiei.

C.D.

Abordări privind asigurarea respectării principiului supremaţiei legii şi statului de drept în ţările membre ale ONU

Viceministrul Justiţiei Sabina Cerbu a participat la Dialogul global cu privire la statul de drept şi Agenda de dezvoltare Post-2015, care s-a desfăşurat, recent, la New York, SUA. Evenimentul a întrunit reprezentanţi ai Guvernelor, experţi internaţionali, precum şi membri ai societăţii civile din întreaga lume, care au discutat despre modul de dezvoltare al sectorului justiţiei la nivel global pentru asigurarea respectării principiului supremaţiei legii şi statului de drept în ţările membre ale ONU.

Potrivit Ministerului Justiţiei, forumul a demarat cu Sesiunea Plenară în cadrul căreia, miniştrii din statele reprezentate, liderii de opinie şi practicienii au discutat despre cele mai bune soluţii pentru ca principiul supremaţiei legii şi statului de drept să producă rezultate echitabile asupra dezvoltării societăţii în ansamblu, precum şi asupra oportunităţii includerii respectării acestor principii drept obiectiv în agenda de dezvoltare Post-2015. De asemenea, în cadrul întrunirii au mai fost prevăzute şi discuţii cu practicieni în ceea ce priveşte dreptul din întreaga lume ce se referă la legătura dintre principiul supremaţiei legii şi statului de drept şi dezvoltarea socială şi umană, vizînd, precum şi în ce mod poate fi încorporată această interdependenţă în agenda de dezvoltare care va fi implementată după finisarea programului Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului.

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) au ca termen-limită de realizare anul 2015. Astfel, este importantă stabilirea unui set nou de ţeluri pentru perioada de după 2015 care urmează a fi definitivată în urma concluziilor şi recomandărilor obţinute la nivel naţional al fiecărui stat membru ONU (consultările au fost organizate deja la nivel naţional cu participarea politicienilor, funcţionarilor, societăţii civile, sectorului privat, sindicatelor, patronatelor, comunităţii academice etc.). Rezultatele consultărilor naţionale reprezintă o platformă importantă pentru dialogul dintre Organizaţia Naţiunilor Unite şi statele membre privind Agenda Post-2015 şi stabilirea unor noi priorităţi la nivel global pentru dezvoltarea acestor state, se precizează în comunicatul Ministerului Justiţiei.

C.D

Schimb de experienţă în domeniul combaterii violenţei în familie

Combaterea violenţei în familie în contextul reformelor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova – acesta este subiectul principal al întîlnirii care a avut loc între viceministrul Afacerilor Interne Serghei Diaconu şi directorul Asociaţiei Adăposturilor Autonome pentru Femei din Austria Maria Rosslhumer, directorul A.O. „Centrul de Drept al Femeilor” Angelina Zaporojan-Pîrgari, şi reprezentanţii Ambasadei Austriei la Chişinău. De asemenea, la întrunire a participat şi Marin Maxian, şeful Direcţiei Securitate Publică a IGP, potrivit unui comunicat al MAI.

Făcînd referire la situaţia privind combaterea violenţei în familie, în procesul de reformare a MAI, M. Maxian a menţionat că s-au operat modificări în legislaţia penală şi procesual penală, în scopul de a ajusta prevederile legale la noile realităţi sociale, de a îmbunătăţi asigurarea accesului la informaţie, accesului la victime şi agresori. Acestea au menirea de a asigura atît protecţia persoanelor supuse violenţei în familie, cît şi prevenirea aplicării ei.

La rîndul său, S. Diaconu a subliniat că, urmează a fi creat un mecanism de protecţie şi de prevenire a violenţei în familie, astfel încît victima să fie pusă în rol şi să-i fie acordată, în timp cît mai restrîns, asistenţa psihologică cuvenită.

Şi dacă avem legi bune, mai este necesar ca ele să fie aplicate adecvat. Tocmai în acest sens, a fost elaborat un mecanism intern al poliţiei, care reglementează expres acţiunile poliţistului din momentul sesizării pînă în momentul pornirii urmăririi penale, dar şi acţiunile poliţistului în cazul contracarării neexecutării ordonanţei emise de către autoritatea judecătorească.

Este cunoscut rolul important al organizaţiilor obşteşti din domeniu. Astfel, în cadrul discuţiilor s-a menţionat despre colaborarea organelor de poliţie cu ONG-uri care desfăşoară cursuri de instruire a poliţiştilor sectorişti, asistenţilor sociali, organului de tutelă, medicilor de familie, după caz şi a pedagogului, în scopul de a aduce la cunoştinţă acţiunile pe care trebuie să le întreprindă aceşti factori din momentul deţinerii informaţiei despre cazurile de violenţă în familie.

Austria poate fi un bun mentor pentru ţara noastră în ceea ce priveşte combaterea violenţei în familie. Prin urmare, în cadrul acestei întîlniri s-a discutat şi despre oportunitatea colaborării bilaterale continue dintre Austria şi Republica Moldova, astfel încît oaspeţii au propus schimbul de experienţă şi a practicilor de succes austriece din domeniul combaterii violenţei în familie în scopul implementării acestora în legislaţia moldovenească.

C.D.

A avut loc Conferinţa europeană cu privire la transpunerea şi implementarea legislaţiei Uniunii Europene

Recent, la Vilnius, Lituania, a avut loc Conferinţa europeană privind transpunerea şi implementarea legislaţiei UE, care a întrunit reprezentanţi din cele 28 de state membre ale UE, reprezentanţi ai statelor candidate, precum şi ai statelor membre ale Parteneriatului Estic. Din partea Republicii Moldova, la eveniment au participat experţi ai Centrului de Armonizare a Legislaţiei, se arată într-un comunicat al Ministerului Justiţiei.

Subiectele-cheie asupra cărora s-au axat discuţiile participanţilor la acest forum internaţional vizează ultimele evoluţii privind procesul de decizie în UE în lumina transpunerii şi implementării legislaţiei UE, progresele înregistrate, modalităţi de asigurare a cooperării dintre Comisia Europeană şi statele membre în scopul transpunerii şi implementării corecte şi în termen a legislaţiei UE, dar şi transpunerea şi implementarea legislaţiei UE de către statele candidate şi cele partenere.

E de menţionat faptul că, Republica Moldova a fost singurul reprezentant al ţărilor membre ale Parteneriatului Estic, care a prezentat progresele procesului naţional de armonizare legislativă în ţara noastră. Eforturile Guvernului au fost apreciate şi încurajate de către statele membre, în condiţiile în care Parteneriatul Estic constituie un subiect prioritar pe agenda preşedinţiei în exerciţiu a UE.

Precizăm că, evenimentul a fost organizat de către Departamentul Drept European din cadrul Ministerului Justiţiei al Republicii Lituania, în parteneriat cu Comisia Europeană, în contextul exercitării preşedinţiei lituaniene în cadrul UE.

L.D.

Oficial: România va ajuta Moldova să se integreze mai rapid în UE

Republica Moldova este un partener important al Uniunii Europene şi al României, iar România o va ajuta să se integreze mai rapid, a declarat Valeriu Ştefan Zgonea, preşedintele Camerei Deputaţilor din România, în cadrul unei întrevederi cu preşedintele Parlamentului Republicii Moldova Igor Corman.

Potrivit unui comunicat de presă al Legislativului, Igor Corman şi Valeriu Ştefan Zgonea au pledat pentru o agendă pragmatică între cele două state şi la nivelul celor două foruri legislative. Preşedintele Camerei Deputaţilor a reiterat sprijinul fără rezerve al României în realizarea parcursului de integrare europeană a Republicii Moldova.

Oficialii au discutat iniţiativa de a organiza în Parlamentul României, în timpul cel mai apropiat, o expoziţie cu vînzare a vinurilor moldoveneşti. Totodată, Valeriu Ştefan Zgonea a acceptat invitaţia lui Igor Corman de a efectua o vizită în Republica Moldova în viitorul apropiat.

În contextul vizitei la Bucureşti, preşedintele Parlamentului Republicii Moldova a avut o întrevedere şi cu preşedintele Senatului Crin Antonescu. Igor Corman a menţionat că la următoarea şedinţă a Comisiei comune pentru integrare europeană, dintre Parlamentul României şi Parlamentul Republicii Moldova, urmează a fi stabilite priorităţile pentru o mai bună valorificare a experienţei autorităţilor române în procesul de integrare europeană a ţării.

O companie aeriană moldovenească a lansat serviciul web check-in, care permite pasagerilor să se înregistreze online

Potrivit companiei „Air Moldova”, serviciul este disponibil cu 24 de ore înainte de zbor şi se încheie cu 2 ore înainte de cursă. Serviciul de check-in online este gratuit şi presupune imprimarea de către pasager a cărţii de îmbarcare (boarding pass), care va fi prezentată împreună cu documentele de călătorie poliţiei de frontiera şi la poarta de îmbarcare. Acest serviciu este disponibil pentru zborurile directe cu plecare din/spre Chişinău, precum şi pentru unele curse cu conexiune cu alţi transportatori. Dacă există bagaj pentru cală, este necesară înregistrarea acestuia cu cel puţin 50 min înainte de decolare, la ghişeul drop-off din aeroport sau la orice alt ghişeu check-in unde se efectuează înregistrarea pasagerilor la cursele „Air Moldova”.

„Air Moldova” operează curse directe spre 20 de oraşe pe teritoriul Europei, oferind două clase de deservire – Econom şi Business.

Consolidarea eforturilor întru asigurarea drepturilor copilului

UNICEF Moldova are o nouă conducere. În scopul prezentării acesteia, precum şi întru identificarea domeniilor de cooperare bilaterală cu Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în domeniul respectării drepturilor copilului, viceministrul MAI Serghei Diaconu a avut o întrevedere cu noul reprezentant al Fondului Naţiunilor Unite pentru Copii în ţara noastră (UNICEF) Nune Mangasaryan şi Stela Cotorcea.

Potrivit MAI, în cadrul acestei întrevederi s-a discutat despre parteneriatul durabil al UNICEF în Moldova, privind elaborarea şi implementarea politicilor menite să contribuie la respectarea drepturilor copiilor, consolidarea parteneriatului dintre instituţiile naţionale responsabile, precum şi promovarea instruirii adecvate în cadrul Academiei „Ştefan cel Mare" a MAI la compartimentul prevenirii şi combaterii crimelor contra minorilor şi a celor săvîrşite de minori.

Discuţiile oficialilor s-au axat şi asupra priorităţilor de cooperare ale MAI cu UNICEF. Printre acestea se includ: realizarea proiectelor comune în ceea ce priveşte instruirea angajaţilor pe segmentul prevenirii infracţiunilor juvenile; examinarea posibilităţilor de dezvoltare a proiectelor de asistenţă bilaterală în domeniul afacerilor interne; valorificarea oportunităţilor oferite de UNICEF, în vederea asigurării protecţiei copiilor şi respectării drepturilor acestora; instruirea angajaţilor din cadrul subdiviziunilor teritoriale privind formele şi metodele de prevenire a violenţei între semeni, în mediul familiei şi eradicarea victimizării copiilor; dezvoltarea abilităţilor de planificare şi desfăşurare a campaniilor de informare, prin acordarea suportului informaţional necesar, care urmează să contribuie la facilitarea informării copiilor, adolescenţilor şi părinţilor acestora referitor la măsurile de protecţie pe care legea le conferă şi la măsurile aplicate în cazul implicării etc.

Cooperarea bilaterală a Republicii Moldova cu UNICEF este una foarte importantă, aceasta bazîndu-se pe domenii precum: justiţia pentru copii, instalarea şi dotarea Inspectoratelor de Poliţie ale IGP al MAI cu echipament audio/video pentru audierea copiilor, victime sau martori a infracţiunilor, precizează MAI.

UNICEF are o colaborare eficientă şi cu alte instituţii ale statului, administraţia publică locală, asistenţi sociali, instituţii de învăţămînt, în scopul creării unui parteneriat viabil în prevenirea abuzului de orice gen faţă de copii.

Totodată, e de menţionat că, recent, o delegaţie a Ministerului Afacerilor Interne a participat la cea de-a 64-a Sesiune a Comitetului pentru drepturile copilului unde a prezentat Raportul Guvernului Republicii Moldova pe marginea Protocolului opţional la Convenţia privind drepturile copilului referitoare la vînzarea copiilor, prostituţia şi pornografia cu copii, desfăşurată la Oficiul Naţiunilor Unite din or. Geneva, Elveţia.

La eveniment a participat reprezentantul Comisiei parlamentare privind drepturile omului şi Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei.

La sesiunea în cauză, au fost evaluate progresele înregistrate de Guvernul Republicii Moldova întru implementarea Protocolului opţional.

Astfel, Raportul iniţial al Guvernului Republicii Moldova a cuprins informaţii relevante potrivit listei întrebărilor preliminare şi regulilor procedurale primite din partea Comitetului ONU pentru drepturile copilului şi a cuprins informaţii generalizate parvenite din partea instituţiilor naţionale: Secretariatul permanent al Comitetului Naţional pentru Combaterea Traficului de Fiinţe Umane, Consiliul Naţional pentru Protecţia Drepturilor Copilului, Procuratura Generală, Institutul Naţional al Justiţiei, Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Ministerul Sănătăţii şi Ministerul Educaţiei.

Pe parcursul sesiunii, delegaţia a răspuns la întrebările adresate de membrii Comitetului pentru Drepturile Copilului, fiind astfel prezentate eforturile şi evoluţiile înregistrate de Guvernul Republicii Moldova în ceea ce priveşte drepturile copilului, reieşind din prevederile Protocolului opţional la Convenţia cu privire la Drepturile Copilului referitoare la vînzarea copiilor, prostituţia şi pornografia cu copii.

L.D.

Vizită de lucru la Penitenciarul din Brănești

„Consolidarea independenţei profesionale a lucrătorilor medicali din locurile de detenţie" – sub acest generic are loc elaborarea unei propuneri de Politică publică, în contextul căreia, viceministrul Justiţiei Vladimir Grosu, directorul general al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină Mircea Buga, şi viceministrul Sănătăţii Mihail Ciocanu, împreună cu reprezentanţi ai Departamentului Instituţiilor Penitenciare au întreprins, recent, o vizită de lucru la Penitenciarul nr.18, Brăneşti.

Potrivit Ministerului Justiţiei, oficialii s-au familiarizat cu locurile de trai ale deţinuţilor, sălile de odihnă, sala de sport, biserica şi serviciul medical al instituţiei.

Spre finalul vizitei, oficialii s-au întrunit într-o şedinţă de lucru unde au discutat despre posibilitatea transferului serviciilor medicale din subordinea Departamentului Instituţiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Sănătăţii, crearea unui departament medical în cadrul Ministerului Justiţiei.

În context, Vladimir Grosu a precizat că, prestarea serviciilor medicale de calitate pentru deţinuţi reprezintă o sarcină primordială a sistemului penitenciar, iar sporirea calităţii acestor servicii poate fi realizată prin creşterea gradului de independenţă profesională a lucrătorilor medicali.

Standardele de calitate în acest domeniu şi recomandările bunelor practici trebuie să fie implementate la cel mai înalt nivel, a mai subliniat V. Grosu.

Grupul de oficiali urmează să evalueze posibilităţile actuale de preluare a serviciilor medicale din penitenciare prin elaborarea cîtorva scenarii de intervenţie, bazate pe rezultatele unor analize complexe, ulterior urmînd să fie selectată cea mai oportună opţiune.

L.D.

„Către 2020 urmează să avem o altă înfățișare a armatei"

Reformarea Armatei Naţionale nu poate avea loc cu mijloacele financiare alocate în prezent din bugetul de stat. Armata are nevoie de mai mulţi bani atît pentru dotarea tehnică, cît şi pentru pregătirea mai calitativă a militarilor. Afirmaţiile aparţin ministrului Apărării Vitalie Marinuţa, şi au fost făcute în cadrul unei emisiuni radiofonice.

„La moment discutăm despre profesionalizarea Armatei Naţionale, despre dotarea cu altă tehnică decît cea pe care am moştenit-o de la Uniunea Sovietică. De aceea, în prezent, Ministerul Apărării promovează Strategia militară naţională cu obiective concrete pentru următorii şase ani. Către 2020 o să avem o altă înfăţişare a armatei. Dacă nu va exista susţinere financiară, vom putea vorbi doar de menţinere pînă la un moment, iar după aceasta doar despre regres", a subliniat ministrul Apărării Vitalie Marinuţa.

Expertul Viorel Cibotaru spune că în procesul de reformare a Armatei Naţionale o atenţie deosebită trebuie acordată pregătirii profesionale a militarilor. Totodată, sursa citată a subliniat importanţa participării militarilor în diferite operaţiuni. „Noi nu avem suficiente centre de simulare, ceea ce are în dotare orice armată. Noi nu avem resurse necesare pentru o pregătire calitativă, nu avem combustibil pentru tehnică, dotare suficientă pentru a pregăti un ostaş, un militar la nivelul cerinţelor. În acest sens, majoritatea bugetelor sînt orientate spre sfera salariilor şi indemnizaţiilor. Foarte puţin îi revine pregătirii de luptă. Dacă nu vom participa în operaţiuni de menţinere a păcii, de salvare, deblocare, cu partenerii noştri din alte ţări, atunci noi nu vom fi acceptaţi nici ca membru al comunităţii europene. Politicienii noştri subestimează acest lucru", susţine Viorel Cibotaru.

În cadrul emisiunii, ministrul Apărării Vitalie Marinuţa a explicat de ce tinerii nu doresc să se înroleze în Armata Naţională. „Din 30 000 de tineri care anual ating vîrsta de 18 ani, încorporăm maximum 3000. Mulţi sînt scutiţi de serviciul militar. Calitatea încorporării lasă de dorit şi asta nu este doar responsabilitatea Ministerului Apărării, ci a întregii societăţi şi ea porneşte de la atitudinea noastră nu faţă de armată, ci faţă de domeniul de apărare şi securitate a statului. Nu numai că se eschivează, dar noi nu avem potenţialul de a-i încorpora. La momentul actual, deja nu mai trebuie să demonstrezi că ai făcut serviciul militar pentru a te angaja la serviciu în cadrul Poliţiei de Frontieră, în Poliţie, în alte structuri statale. Nu mai e nevoie de evidenţa militară pentru a-ţi perfecta actele de identitate. Iarăşi, noi, militarii, avem cu o pîrghie mai puţin de a-i lua la evidenţă pe aceşti tineri", a conchis Vitalie Marinuţa.

Mai mulţi copii cu nevoi speciale, integraţi în şcoală

Chiar dacă sînt diferiţi, sînt egali în drepturi cu ceilalţi. 25 de copii cu nevoi speciale din satul Ştefăneşti, raionul Floreşti, învaţă împreună cu ceilalţi copii. Mai mult, acestora li se acordă tot sprijinul ca să nu se simtă limitaţi. Olesea Bumbu a venit la liceul din Ştefăneşti din clasa a patra. Deşi are nevoi speciale şi provine dintr-o familie cu o situaţie materială dificilă, fata spune că s-a integrat foarte bine. Ea participă şi la majoritatea activităţilor care se desfăşoară în instituţie.

„Eu am venit de la Mărculeşti, de la o şcoală ordinară. Acolo copiii nu au părinţi sau au o situaţie foarte grea. Colegii mei m-au primit foarte bine, sînt prietenoşi, în orice situaţie ne ajutăm, facem schimb de idei ca să reuşim", spune Olesea.

La fel ca Olesea, în liceul teoretic din Ştefăneşti învaţă încă 25 de elevi cu nevoi speciale. Ei au fost integraţi prin intermediul programului de educaţie incluzivă care este implementat de un deceniu în ţara noastră.

„Scopul nostru este de a-i pregăti pentru viaţă. Îi învăţ cum să aplice acele noţiuni şi fenomene pe care ei le întîlnesc zilnic", susţine profesoara de fizică Vera Jalbă.

Campania „Vino cu mine, şcoala e şi pentru tine" a început în aprilie curent, cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi UNICEF Moldova. Principalul scop al acesteia este promovarea educaţiei incluzive în instituţiile de învăţămînt. Anul acesta, suma destinată fiecărui elev cu nevoi speciale este de 6280 de lei.

„Ceea ce am văzut în acest liceu este un exemplu foarte bun, în care copiii cu dizabilităţi învaţă împreună cu ceilalţi. Noi vom susţine această iniţiativă, astfel încît fiecare copil cu dizabilităţi să aibă acces liber la educaţie", spune Nune Mangasaryan, reprezentant UNICEF.

În Republica Moldova sînt peste 16 mii de copii cu nevoi speciale. Conform datelor, în ultimii doi ani, numărul copiilor cu dizabilităţi care îşi fac studiile în instituţii speciale este în scădere, iar 11 din cele peste 60 de instituţii rezidenţiale au fost închise.

● La solicitarea cititorilor

Aspecte legale privind determinarea dizabilităţii

(conform Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi nr. 60 din 30.03.2012)

Dizabilitatea la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani şi la persoanele adulte este determinată de Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă sau structurile sale teritoriale, instituţie subordonată Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Competenţele de bază ale Consiliului sînt:

a) determinarea dizabilităţii şi a capacităţii de muncă a persoanei;

b) întocmirea programului individual de reabilitare şi incluziune socială;

c) stabilirea circumstanţelor/cauzei care au condus la dizabilitate şi a duratei dizabilităţii;

d) stabilirea caracterului muncii şi a condiţiilor de muncă ale persoanei cu dizabilităţi;

e) asigurarea evidenţei electronice şi pe suport de hîrtie a persoanelor expertizate;

f) întocmirea şi eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate.

Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Consiliului se aprobă de Guvern. Persoanele care nu sînt de acord cu decizia de încadrare în grad de dizabilitate au dreptul de a o contesta la Comisia de litigii, un organ colegial consultativ înfiinţat pe lîngă Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Deciziile Comisiei de litigii pot fi contestate în modul stabilit de lege. Componenţa nominală şi regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei de litigii se aprobă de către Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei.

Dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte:

a) formularul de trimitere al instituţiei medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament şi reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcţionale ale organismului, cauzate de boli, de consecinţele unor traume sau patologii;

b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări;

c) în cazul persoanelor angajate în cîmpul muncii, formularul completat şi eliberat de instituţia în care persoana este angajată, care să conţină caracteristica persoanei şi a funcţiei deţinute, condiţiile de la locul de muncă, toate funcţiile vacante din cadrul instituţiei şi cerinţele faţă de acestea;

d) în cazul nou-născuţilor, al preşcolarilor, al elevilor şi al studenţilor, formularul completat şi eliberat, după caz, de serviciul de intervenţie timpurie, de serviciul asistenţă psihopedagogică, de instituţia preşcolară sau de instituţia de învăţămînt, care să conţină date privind starea sănătăţii persoanei, caracteristica persoanei şi a condiţiilor ei de studii, alte circumstanţe ale procesului instructiv-educativ;

e) în cazul persoanelor aflate la evidenţa structurilor teritoriale de asistenţă socială, de asigurări sociale sau de ocupare a forţei de muncă şi care se prezintă la expertiză pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat şi eliberat de structurile menţionate privind prestaţiile şi serviciile sociale de care persoana beneficiază. În cazul existenţei accesului la sistemele informaţionale ale structurilor menţionate, Consiliul şi structurile sale teritoriale vor accesa datele necesare în mod electronic. Instrucţiunea

privind modul de determinare a dizabilităţii se aprobă de Guvern.

La determinarea dizabilităţii se va ţine cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum şi de alţi factori sociali. Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilităţii servesc:

a) capacitatea de a studia şi de a se instrui;

b) capacităţile intelectuale şi comportamentul;

c) capacitatea de autoservire şi de autoîngrijire;

d) capacităţile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) şi de adaptare situaţională;

e) capacităţile locomotorii şi dexteritatea;

f) capacitatea de muncă păstrată şi capacitatea vitală a organismului;

g) capacitatea de participare la viaţa socială şi profesională – determinată de deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

Dizabilitatea la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu funcţionarea psihosocială corespunzătoare vîrstei şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Dizabilitatea severă se acordă copiilor care au, în raport cu vîrsta, capacitatea de autoîngrijire încă neformată sau pierdută, respectiv, au un grad ridicat de dependenţă fizică sau psihică. Autonomia persoanei este foarte scăzută din cauza limitării severe în activitate. Copilul necesită îngrijire şi supraveghere permanentă din partea unei alte persoane.

Dizabilitatea accentuată se acordă copiilor la care incapacitatea de a desfăşura activităţi potrivit rolului social corespunzător dezvoltării şi vîrstei se datorează unor limitări funcţionale importante motorii, senzoriale, neuropsihice sau metabolice rezultate din afecţiuni severe, în stadii înaintate, cu complicaţii ale unor aparate şi sisteme.

Dizabilitatea medie se acordă copiilor care au capacitatea de prestaţie fizică (motorie, metabolică) sau intelectuală redusă, corespunzînd unei deficienţe funcţionale scăzute, ceea ce conduce la limitări în activitate, în raport cu aşteptările corespunzătoare vîrstei. Criteriile de determinare a dizabilităţii la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se aprobă printr-un ordin comun al Ministerului Sănătăţii, Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei şi Ministerului Educaţiei. Pînă la expirarea termenului pentru care a fost stabilită reexpertizarea copilului cu dizabilităţi, gradele de severitate I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie.

Dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socio-profesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval de 5%:

a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 0-20%;

b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale accentuate provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 25-40%;

c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 45-60%.

Persoanele cu deficienţe funcţionale uşoare provocate de afecţiuni, defecte, traume şi avînd capacitatea de muncă păstrată într-un interval de 65-100% sînt considerate apte de muncă, respectiv nu sînt încadrate în grad de dizabilitate.

La determinarea dizabilităţii persoanelor încadrate în cîmpul muncii, Consiliul şi structurile sale teritoriale iau în considerare studiile, funcţia deţinută, condiţiile de muncă şi elaborează recomandări pentru exercitarea în continuare a activităţii profesionale. În cazul persoanelor care din cauza stării de sănătate nu îşi pot exercita în continuare activitatea conform calificării profesionale şi al persoanelor care nu deţin o calificare profesională sau nu sînt încadrate în cîmpul muncii, Consiliul sau structurile sale teritoriale elaborează recomandări pentru exercitarea altor activităţi apropiate calificării pe care o deţin ori care nu necesită calificare profesională sau eliberează recomandări organelor teritoriale pentru ocuparea forţei de muncă şi instituţiilor de reabilitare solicitînd servicii de orientare, formare profesională, de reabilitare medicală, profesională, alte servicii prestate de instituţiile respective. Persoanele cu dizabilităţi care în procesul expertizării şi determinării dizabilităţii au primit recomandări privind serviciile de orientare şi formare profesională, de reabilitare medicală şi profesională sînt expertizate în mod repetat după perioada în care au beneficiat de serviciile respective. În cazul persoanelor care au atins vîrsta standard de pensionare şi, după caz, al persoanelor care din cauza unor dereglări funcţionale grave ale organismului nu sînt capabile să-şi exercite activitatea conform calificării pe care o deţin, nici să exercite o altă activitate care nu necesită calificare profesională, nici să-şi însuşească o nouă calificare prin orientare şi formare profesională, prin reabilitare medicală şi profesională, gradul de dizabilitate se determină pe baza criteriilor medico-sociale şi psihologice fără stabilirea capacităţii de muncă în valoare procentuală.

La persoanele adulte, dizabilitatea poate apărea ca urmare a:

a) unei afecţiuni generale;

b) unei afecţiuni congenitale sau din copilărie;

c) unei boli profesionale;

d) unui accident de muncă;

e) participării la lichidarea avariei de la CAE de la Cernobîl;

f) serviciului militar sau a celui special.

Criteriile de determinare a dizabilităţii la persoanele adulte se aprobă printr-un ordin comun al Ministerului Sănătăţii şi Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Pînă la expirarea termenului pentru care s-a stabilit reexpertizarea persoanei cu dizabilităţi sau în cazul gradelor de invaliditate fără termen, invaliditatea de gradele I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie. Persoanele care deţin un grad de invaliditate fără termen au dreptul să se adreseze Consiliului pentru reexaminare şi determinarea dizabilităţii în conformitate cu noile criterii.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

În prezent, o mare parte a populaţiei ţării se bucură de serviciile sociale de care beneficiază, în timp ce alţii nu sînt de acord cu activitatea lucrătorilor sociali din primării. Din acest considerent, am vrea să ştim care sînt atribuţiile autorităţilor locale de nivelul întîi în domeniul serviciilor sociale.

Un grup de oameni din r-n Orhei

Conform art.10 din Legea cu privire la serviciile sociale, autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întîi contribuie la dezvoltarea şi prestarea serviciilor sociale în teritoriul administrat şi aprobă, în conformitate cu legislaţia, resursele financiare necesare.

Conform alineatului (2) din acest articol, activitatea nemijlocită de prestare a serviciilor sociale este realizată de unitatea de asistenţă socială prin intermediul asistenţilor sociali şi al lucrătorilor sociali, selectaţi şi angajaţi în conformitate cu legislaţia, în conlucrare şi colaborare cu alte servicii existente la nivel de comunitate, iar potrivit alineatului (3), autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întîi, în vederea prestării serviciilor sociale în teritoriul administrat, exercită următoarele atribuţii:

a) informează populaţia şi acordă consultaţii cu privire la serviciile sociale şi la drepturile persoanei la aceste servicii;

b) analizează necesităţile comunităţii cu privire la serviciile sociale;

c) participă la selectarea şi angajarea asistenţilor sociali şi a lucrătorilor sociali;

d) facilitează şi susţin activitatea asistenţilor sociali şi a lucrătorilor sociali în teritoriul administrat;

e) planifică tipurile de servicii sociale conform necesităţilor populaţiei din teritoriul administrat şi resursele necesare pentru prestarea acestora;

f) susţin asociaţiile obşteşti de utilitate publică ce activează în teritoriul administrat în sfera serviciilor sociale;

g) oferă structurii teritoriale de asistenţă socială informaţia colectată în urma monitorizării şi evaluării serviciilor sociale acordate, în forma şi în perioadele stabilite.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2013, nr. 37(488)

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Barbă Nicolae, domiciliat: satul Caracui, Hînceşti, pentru data de 1 noiembrie 2013, ora 16.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Barbă Natalia privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei pentru întreţinere, stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător Maria Avornic

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Petrova Irina, pentru data de 12 noiembrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „Hendrix Bail" SRL.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Prim Lux", pentru data de 18 noiembrie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Ciumac Galina.

Judecător Nadejda Mazur

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rotari Mihail, a.n. 14.10.1954, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, satul Ghidighici, str. V. Alecsandri, nr. 9, pentru data de 24 octombrie 2013, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1769/13, la cererea depusă de Sopcu Liviu privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andrieş Andrei, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3876/2013, la cererea înaintată de Isac Angela privind stabilirea cotei părţi ideale din proprietatea comună.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Elena Cojocari

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Puşca Vladimir, a.n. 19.06.1965, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Bariera Sculeni, nr. 2, pentru data de 20 noiembrie 2013, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3402/13, la cererea depusă de Gujuman Ala privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Postolachi Victor, domiciliat: or. Durleşti, str. V. Lupu, nr. 26, pentru data de 10 decembrie 2013, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acţiunea înaintată de Bîrsanu Ion către CA „Astera Grup" privind încasarea despăgubirii de asigurare.

Judecător V. Micu

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Grecu Ion, pentru data de 17 octombrie 2013, ora 9.45, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea depusă de Grecu Zinaida privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pînzaru Ion, domiciliat: mun. Chişinău, or. Sîngera, str. 31 August 1989, nr. 51„A", c/p – 2002040035206, a.n. 01.03.1986, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Pînzaru Elena privind partajul bunurilor în devălmăşie.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Luiza Gafton

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tîmbur Lucia, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît la cererea: Potrîmba Petru, Potrîmba Tatiana către: Durbala Ana, Tîmbur Lucia, Plămădeala Raisa, Teleşcu Raisa privind repararea prejudiciului material şi moral.

Judecător Ecaterina Silivestru

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cojocaru Vladimir, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de Cojocaru Tatiana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Revenco Lilian Gheorghe, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 9.40, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea „Donaris Group" SA privind încasarea datoriei.

Judecător S. Daguţa

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Sergheev Serghei Victor, Sergheev Serghei Serghei, Sergheev Alexei Serghei, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu, nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîţi la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ala Malîi

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Volcovschi Lidia, pentru data de 21 noiembrie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu, nr. 24/1, bir. 313) în calitate de persoană interesată în cauza civilă la acţiunea lui Volcovschi Valeriu privind contestarea acceptării succesiunii.

Judecător Ludmila Ouş

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Railean Oleg, domiciliat: or. Orhei, str. Unirii, nr. 132, apt. 27, pentru data de 17 octombrie 2013, ora 13.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Filip Oleg, domiciliat: satul Susleni, Orhei, pentru data de 17 octombrie 2013, ora 13.45, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Filip Mariana privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Bahnă Filip, cu ultimul domiciliu: r-n Orhei, satul Pelivan, str. A. Suvorov, nr. 1, apt. 15 şi Patlati Andrei, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Fîntînilor, nr. 2, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrîţi în cauza civilă înaintată de: Sandu Ecaterina, Sandu Vladislav şi Nicolenco Tatiana către Bahnă (Buruian) Filip şi Patlati Andrei privind încasarea prejudiciului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ecaterina Buzu

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cernousov Vitalie Nicolae, cu ultimul domiciliu: satul Mîrzeşti, Orhei, pentru data de 25 octombrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Cernousov Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ecaterina Buzu

❖❖❖

Judecătoria Făleşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Codrean Gheorghe Gheorghe, a.n. 24.01.1978, cu ultimul domiciliu: satul Pohrebeni, Orhei, pentru data de 25 octombrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 4, et. 2) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Codrean Dorina Valentin privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Lilia Trocin

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Basiul Oleg Petru, domiciliat: satul Hulboaca , Orhei, pentru data de 29 octombrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Basiul Elena Petru privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Muntean Vitalie Serafim, cu ultimul domiciliu: satul Susleni, Orhei, pentru data de 30 octombrie 2013, ora 9.15, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Muntean Natalia privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori şi încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bolocan Maria, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Vişinilor, nr. 1, pentru data de 31 octombrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Bolocan Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Goldîş Elena, mun. Chişinău, bdul C. Negruzzi, nr. 2, bl. 2, apt. 106, pentru data de 23 octombrie 2013, ora 16.20, la şedinţa de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 42) în calitate de copîrît în cauza civilă la cererea BC „Energbank" SA către „Elia" SRL privind încasarea forţată a datoriei.

Judecător Alexandru Gafton

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Begdi Yusuf, pentru data de 31 octombrie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de copîrît în cauza civilă intentată de Kurukay Husiyin.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Graciov Serghei, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît la cererea: Cooperativa de Construcţie a Locuinţelor nr. 161 privind încasarea datoriei.

Judecător Maria Ţurcan

❖❖❖

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Oreh Valentin, domiciliat: satul Lucăceni, Făleşti, pentru data de 22 octombrie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Oreh Emilia privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Valentin Trişnevschi

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vulpe Alexandru, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. I. Iachir, nr. 47, apt. 66, pentru data de 21 octombrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea înaintată de Tofilat Diana privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Calaurnîi Svetlana, cu ultimul domiciliu: satul Peresecina, Orhei, pentru data de 31 octombrie 2013, ora 9.05, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Hîncu Gheorghi privind încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

❖❖❖

Judecătoria Floreşti solicită prezentarea cet-lor: Ceban Raisa Stepan, Ceban Constantin Grigore şi Ceban Sergiu, domiciliaţi: or. Floreşti, str. S. Lazo, nr. 67, pentru data de 14 noiembrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (or. Floreşti, str. M. Eminescu, nr, 1, bir. 10) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de ÎCS „Express Leasing" SRL privind exercitarea dreptului de ipotecă.

Judecător Ludmila Grădinaru

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Cristina Negru**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Roman Talmaci**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Nina Veleva**, judecător, Cahul.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem strădFuinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Meridian juridic

Chinezii sînt obligaţi prin lege să-şi viziteze părinţii în vîrstă

Chinezii sînt obligaţi prin lege să-şi viziteze părinţii în vîrstă, în caz contrar, riscă să fie daţi în judecată chiar de către cei care le-au dat viaţă.

Cerinţa ca cetăţenii Chinei să-şi viziteze sau să ţină legătura cu părinţii în vîrstă, sub ameninţarea de a fi daţi în judecată, a intrat în vigoare, recent, în contextul în care această ţară se confruntă cu dificultăţi tot mai mari în a avea grijă de populaţia de vîrsta a treia.

Modificările la legislaţie nu schimbă prea mult situaţia actuală, deoarece părinţii în vîrstă din China puteau să-şi dea, deja, în judecată copiii maturi din cauza lipsei sprijinului afectiv.

Textul noii legi nu menţionează şi numărul necesar de vizite sau natura potenţialelor sancţiuni.

Unul dintre autorii proiectului, profesorul de drept Xiao Jinming de la Universitatea Shandong, susţine că unul dintre principalele scopuri ale legii este de a trage atenţia asupra faptului că persoanele în vîrstă au nevoie de sprijin afectiv.

Iniţiativa a venit în urma înmulţirii situaţiilor în care părinţi în vîrstă au fost abandonaţi sau ignoraţi de copiii lor.

Cele trei decenii de dezvoltare rapidă a Chinei au accelerat despărţirea familiei tradiţionale extinse în China. În plus, există puţine alternative ieftine, cum ar fi aziluri sau centre de îngrijire pentru bătrîni sau pentru persoanele care nu mai pot trăi pe cont propriu.

~~~~~~~~~~

Poliţia a rîs în hohote: Hoţii au furat tot şi au dat foc la casă, dar victima s-a plîns de un singur lucru

Un bărbat din America a rămas fără casă şi fără bunuri, după ce rulota în care locuia a fost jefuită şi ulterior arsă. Însă, victima s-a dus la poliţie şi s-a plîns de un singur lucru: că a rămas fără de o colecţie uriaşă de DVD-uri cu filme porno cu pitici.

Cu toate că hoţii au plecat cu mobila din casă şi toate ustensilele din bucătărie, bărbatul le-a spus poliţiştilor că ei au luat, de asemenea, mai multe DVD-uri cu filme porno cu pitici. Ulterior, autorităţile au dat de urma infractorilor, doi adolescenţi de 17 şi 18 ani din New Mexico.

În timp ce minorul a scăpat nepedepsit, tînărul major va sta o perioadă în închisoare după ce toate bunurile furate, inclusiv filmele XXX, au fost găsite în casa acestuia. El a fost acuzat de furt şi incendiere.

Divertis

Ai grijă cum scrii! Grafologia îţi dă de gol caracterul

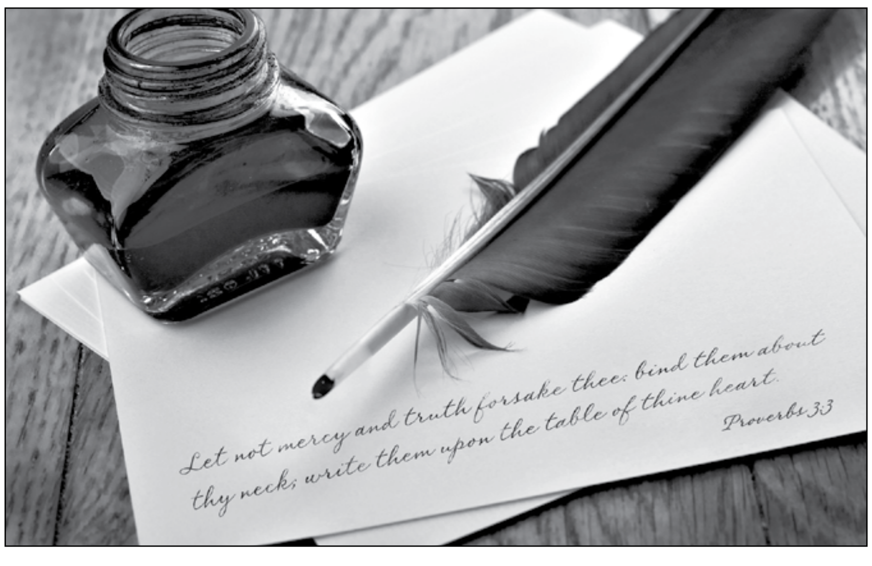
Scrisul poate să scoată în evidenţă detalii privind caracterul unei persoane, aşa cum susţin de multă vreme grafologii, potrivit unui studiu elaborat de National Pen Company din SUA. Astfel, au fost identificate 500 de particularităţi aferente scrisului de mînă, cărora le corespund anumite înclinaţii, opţiuni, talente sau năzuinţe ale celor ce scriu.

Deşi concluziile grafologilor, de altfel ca şi la astrologi, rezultau din interpretarea combinată a mai multor informaţii suprapuse, cîteva reguli simple sînt înscrise în orice tratat elementar de grafologie.

Scrisul mic denotă un caracter timid, închis, harnic, sensibil şi iubitor de natură.

Scrisul mare aparţine celor sociabili, corecţi, dornici să atragă atenţia şi încrezători în sine.

Scrisul mijlociu aparţine persoanelor echilibrate, cu capacitatea de a se adapta cu uşurinţă situaţiilor şi societăţii.

Distanţa mare între cuvinte denotă simţul independenţei, preţuirea propriei libertăţi şi un caracter nu tocmai sociabil.

Distanţa mică între cuvinte aparţine celor care nu suportă singurătatea.

Scrisul orientat spre dreapta indică persoanele dispuse să facă noi cunoştinţe şi chiar dornice de aventură.

Scrisul drept (vertical) indică omul care nu permite emoţiei să influenţeze raţiunea. Este specific individului logic şi practic.

Scrisul îndreptat spre stînga arată omul precipitat, dispus să termine rapid orice treabă începută şi să scape de ea.

Literele rotunjite aparţin de obicei omului visător, cu simţ artistic şi creativ.

Literele ascuţite indică agresivitate, inteligenţă şi curiozitate.

Literele bine legate unele de altele sînt specifice persoanelor cu simţ metodic, bine calculate şi hotărîte.

Păstrarea unei margini largi în stînga denotă simţul reveriei şi plăcerea de a trăi în trecut.

Păstrarea unei margini largi în dreapta este specifică persoanelor cărora le este frică de necunoscut şi care sînt îngrijorate de viitor.

Folosirea întregului cîmp al paginii, fără spaţii marginale denotă o minte dezorganizată şi rătăcită.

Succesul grafologiei de altădată s-a diminuat odată cu apariţia stilourilor, care aveau tendinţa de a uniformiza scrisurile, dar această pseudoştiinţă a primit în ultimele decenii o lovitură de moarte prin apariţia tastaturii.

Murele detoxifică ficatul

Aroma intensă şi gustul deosebit al murelor ne cuceresc de fiecare dată. Iar pe lîngă aspectul şi mirosul atrăgător, aceste pomuşoare sînt adevărate surse de antioxidanţi şi fibre, ce previn multiple boli şi afecţiuni.

Murele au un conţinut ridicat de vitamine A, B, C şi E. De asemenea, acestea conţin calciu, fier, fosfor, potasiu, sodiu, cupru, seleniu, mangan, zaharuri de bună calitate, proteine şi foarte puţine grăsimi vegetale.

Beneficiile murelor: au efect antiinflamator, întîrzie procesul de îmbătrînire, protejează sănătatea sistemului digestiv, întăreşte ţesuturile, ameliorează sîngerările minore, sînt folosite ca tonic, tratează hemoroizii.

Murele detoxifică ficatul

Murele au un rol important în detoxifierea hepatică şi previn ficatul gras (steatoza hepatică).

Protejează ochii

Prin conţinutul bogat de vitamine, în special vitamina A, murele protejează vederea de boli, precum glaucomul sau cataracta. Mai mult, conţinutul de luteină din mure protejează ochii şi pielea de razele UV, ajutîndu-te să obţii un bronz frumos.

Slăbeşte cu ajutorul murelor

Murele sînt sărace în calorii şi ajută organismul să ardă grăsimile. Acestea accelerează metabolismul şi ajută la pierderea de kilograme.

Murele au efect antioxidant

Datorită conţinutului bogat de antioxidanţi, murele au rolul de a reduce stresul oxidativ şi de a preveni un număr mare de boli, precum ateroscleroza, bolile de inimă sau cancerul.

Caleidoscop

Ţara în care maşinile second-hand sînt mai scumpe decît cele noi

Venezuela ar putea fi singura ţară din lume în care maşinile second-hand sînt mai scumpe decît cele noi.

O persoană trebuie să plătească 1,2 milioane bolivari (moneda naţională din Venezuela) pentru un Ford Explorer SUV din 2012, second-hand, echivalentul a 60 000 de dolari, dublu faţă de preţul unei maşini noi, potrivit site-ului de maşini second-hand, lider pe piaţa din Venezuela.

Ultimele modele de Jeep sau Ford Fiesta, de asemenea, second-hand, costă dublu faţă de cît ar costa noi.

Economiştii spun că această anormalitate este rezultatul politicilor fostului preşedinte socialist al Venezuelei Hugo Chavez, din cauza căruia economia se confruntă cu tot mai multe paradoxuri şi deficite nu doar de maşini ci şi de resurse de alimentaţie, precum zahăr sau porumb.

Din cauza deficitului de maşini noi, mulţi locuitori care au reuşit să-şi cumpere o maşină de la salon sînt tentaţi să o vîndă imediat şi să obţină profit. Persoanele care vor să-şi cumpere o maşină nouă dintr-o reprezentanţă sînt nevoite să aştepte chiar şi ani de zile.

Pentru a rezolva această problemă, noul preşedinte venezuelean Nicolás Maduro a aprobat o lege care prevede că maşinile vechi nu pot fi vîndute la un preţ mai mare de 90% din valoarea aceleiaşi maşini noi.

Iată trei metode prin care îndepărtăm chimicalele din fructe şi legume

Legumele şi fructele sînt prelucrate pînă ajung pe masă. Acestea sînt stropite cu chimicale pentru a se păstra cît mai bine, iar culegătorii, maşinile de transport sau tarabele din pieţe le pot contamina cu bacterii precum listeria, salmonella, E.coli.

Majoritatea fructelor şi legumelor sînt prelucrate cu ierbicide şi pesticide, care pot fi eliminate prin folosirea unor secrete veridice.

Specialiştii recomandă cîteva metode pentru a elimina pericolele de pe aceste alimente:

Apa cu oţet. O metodă tradiţională este spălarea cu apă şi oţet de mere. Umpleţi un vas mare cu apă în care turnaţi oţet de mere. Puneţi aproximativ o lingură de oţet pentru fiecare litru de apă. Lăsaţi legumele sau fructele în apă timp de cinci minute. La cartofi, morcovi sau păstîrnac, le puteţi îndepărta folosind o perie curată. Apoi trebuie clătit cu apă rece.

Bicarbonatul de sodiu. Puneţi într-un castron cu apă în care aţi adăugat trei-patru linguriţe de bircabonat de sodiu. Lăsaţi-le cîteva minute, apoi clătiţi sub robinet.

Aparat cu apă activă. O soluţie tehnică pentru a scăpa de pesticide este un aparat care a apărut recent. Acesta foloseşte aşa-numita „apă activă" ce degradează pesticidele de pe suprafaţa vegetalelor şi le transformă în substanţe inofensive.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.
Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 14/sp
~~~~~~~~~~